

Cuprins

Abrevieri	5
Prefață.....	9

PARTEA I ACȚIUNEA CIVILĂ ÎN PROCESUL PENAL

CAPITOLUL I

ASPECTE INTRODUCTIVE	11
1.1. Noțiunile de acțiune, acțiune în justiție, acțiune civilă și drept la acțiune	12
1.1.1. Noțiunile de acțiune și acțiune în justiție.....	12
1.1.2. Noțiunea de acțiune civilă.....	14
1.1.3. Noțiunea de drept la acțiune	23
1.2. Acțiunea civilă în procesul penal.....	27
1.2.1. Noțiune.....	27
1.2.2. Elementele acțiunii civile în procesul penal	30
1.2.3. Trăsăturile acțiunii civile exercitate în procesul penal.....	31
1.3. Acțiunea penală.....	37
1.3.1. Noțiune.....	38
1.3.2. Elementele acțiunii penale	38
1.3.3.Trăsăturile acțiunii penale.....	39
1.3.4. Etapele acțiunii penale	40
1.3.5. Cazurile care împiedică punerea în mișcare și exercitarea acțiunii penale.....	42
1.4. Corelația dintre acțiunea penală și acțiunea civilă în procesul penal	49
1.4.1. Aspecte introductive	49
1.4.2. Avantajele și dezavantajele sistemului mixt.....	50
1.4.3. Comparație între acțiunea penală și acțiunea civilă în procesul penal	52
1.5. Actele normative care reglementează situația acțiunii civile în procesul penal	55
1.5.1. Convenția Europeană a Drepturilor Omului.....	56
1.5.2. Constituția României.....	62
1.5.3. Noul Cod de procedură penală	63
1.5.4. Noul Cod penal.....	66
1.5.5. Vechiul Cod civil	69
1.5.6. Noul Cod civil.....	70

1.5.7. Vechiul Cod de procedură civilă.....	72
1.5.8. Noul Cod de procedură civilă	73
1.6. Privire istorică asupra acțiunii civile în procesul penal.....	75
CAPITOLUL II	
ELEMENTELE ACȚIUNII CIVILE EXERCITATE ÎN CADRUL PROCESULUI PENAL	
2.1. Noțiune	84
2.2. Temeiul acțiunii civile (cauza)	84
2.3. Obiectul.....	86
2.3.1. Aspecte generale	86
2.3.2. Repararea în natură a pagubei cauzate prin infracțiune	90
2.3.2.1. Restabilirea situației anterioare.....	90
2.3.2.2. Restituirea lucrurilor.....	91
2.3.2.3. Desființarea totală sau parțială a unui înscriș.....	92
2.3.3. Repararea prejudiciului prin plata unei despăgubiri bănești.....	93
2.3.4. Repararea prejudiciilor nepatrimoniale (morale).....	99
2.4. Subiecții	105
2.4.1. Subiecții activi	106
2.4.1.1. Partea civilă	106
2.4.1.1.1. Noțiune.....	106
2.4.1.1.2. Cererea de constituire și momentul până la care persoana vătămată se poate constitui parte civilă.....	108
2.4.1.1.3. Aspecte controversate privind calitatea de parte civilă în procesul penal.....	113
2.4.1.1.4. Drepturile și obligațiile părții civile	125
2.4.1.2. Succesorii părții civile	130
2.4.1.3. Reprezentantul legal.....	133
2.4.1.4. Ministerul Public	134
2.4.2. Subiecții pasivi.....	137
2.4.2.1. Inculpatul.....	138
2.4.2.1.1. Noțiune.....	138
2.4.2.1.2. Succesorii inculpatului.....	140
2.4.2.1.3. Drepturile și obligațiile inculpatului.....	141
2.4.2.2. Partea responsabilă civilmente	143
2.4.2.2.1. Noțiune.....	143
2.4.2.2.2. Drepturile și obligațiile părții responsabile civilmente	150
2.4.2.2.3. Persoanele care pot avea calitatea de părți responsabile civilmente	152
2.4.2.2.4. Succesorii părții responsabile civilmente.....	170
2.5. Aptitudinea funcțională	171

CAPITOLUL III	
EXERCITAREA ACȚIUNII CIVILE	172
3.1. Dreptul de opțiune în exercitarea acțiunii civile	172
3.2. Exercitarea acțiunii civile la instanța penală	178
3.2.1. Exercitarea acțiunii civile de către partea civilă	178
3.2.2. Exercitarea acțiunii civile din oficiu	179
3.3. Condițiile exercitării acțiunii civile în procesul penal	183
CAPITOLUL IV	
ASIGURAREA ACȚIUNII CIVILE ÎN PROCESUL PENAL	198
4.1. Aspekte generale.....	198
4.1.1. Condițiile înființării măsurilor asigurătorii	203
4.1.2. Subiectele măsurilor asigurătorii.....	204
4.1.3. Obiectul măsurilor asigurătorii.....	207
4.1.4. Organele judiciare competente să dispună luarea măsurilor asigurătorii.....	211
4.2. Sechestrul penal propriu-zis	214
4.2.1. Noțiune	214
4.2.2. Procedura înființării sechestrului penal propriu-zis	214
4.2.3. Valorificarea bunurilor mobile sechestrate.....	218
4.3. Inscriptia și notarea ipotecară.....	220
4.3.1. Noțiune	220
4.3.2. Procedura instituirii inscripției și notării ipotecare	221
4.4. Poprirea	222
4.4.1. Noțiune	222
4.4.2. Procedura înființării popririi.....	223
4.5. Contestarea măsurilor asigurătorii	225
4.6. Restituirea lucrurilor	228
4.7. Restabilirea situației anterioare.....	230
CAPITOLUL V	
SOLUȚIONAREA ACȚIUNII CIVILE ÎN PROCESUL PENAL.	
PUNEREA ÎN EXECUTARE A DISPOZIȚIILOR CIVILE DIN HOTĂRÂRE	233
5.1. Noțiune	233
5.2. Soluționarea acțiunii civile în procesul penal.....	233
5.3. Actele de dispoziție efectuate cu privire la latura civilă a procesului penal	240
5.3.1. Noțiune	240
5.3.2. Renunțarea la pretențiile civile	241
5.3.3. Tranzacția, medierea și recunoașterea pretențiilor civile	242
5.4. Soluționarea separată a acțiunii civile (disjungerea acțiunii civile)....	247

5.5. Raportul dintre acțiunea penală și acțiunea civilă în procesul penal (Autoritatea hotărârii penale în procesul civil și efectele hotărârii civile în procesul penal)	250
5.6. Acțiunea civilă în contextul acordului de recunoaștere a vinovăției și al judecății în cazul recunoașterii învinuirii.....	258
5.6.1. Acordul de recunoaștere a vinovăției.....	258
5.6.2. Judecata în cazul recunoașterii învinuirii (procedura abreviată).....	260
5.7. Compensarea financiară de către stat a victimelor unor infracțiuni săvârșite cu violență.....	264
5.7.1. Aspecte generale.....	264
5.7.2. Aplicabilitatea	265
5.7.3. Condiții pentru accordarea compensației financiare	266
5.7.4. Procedura de acordare a compensației financiare	268
5.8. Punerea în executare a dispozițiilor civile din hotărâre.....	271
5.8.1. Aspecte generale	271
5.8.2. Contestația la executare.....	272
 CAPITOLUL VI	
DREPT COMPARAT	275
6.1. Aspecte generale.....	275
6.2. Acțiunea civilă în procesul penal francez	275
6.3. Acțiunea civilă în procesul penal italian	281
6.4. Despăgubirea persoanei vătămate în procesul penal german	284
6.5. Despăgubirea persoanei vătămate în sistemul anglo-saxon.....	289
6.6. Acțiunea civilă în procesul penal din Republica Moldova.....	290
6.7. Acțiunea civilă în procesul penal din Spania.....	294
 PARTEA A II-A	
EXERCITAREA ACȚIUNII ÎN RĂSPUNDERE CIVILĂ DELICTUALĂ	
LA INSTANȚA CIVILĂ	
 CAPITOLUL I	
ASPECTE INTRODUCTIVE	297
1.1. Cazurile în care persoana vătămată se adresează instanței civile (Exercitarea acțiunii civile la instanța civilă)	297
1.2. Clasificarea acțiunilor civile.....	302
1.3. Acțiunea în răspundere civilă delictuală.....	306
1.4. Prescripția dreptului material la acțiunea în răspundere civilă delictuală	311

CAPITOLUL II

ELEMENTELE ACTIUNII CIVILE EXERCITATE ÎN CADRUL PROCESULUI CIVIL	315
2.1. Noțiune	315
2.2. Obiectul.....	315
2.3. Cauza.....	316
2.4. Subiectele.....	317
2.4.1. Noțiune și condiții	317
2.4.2. Reclamantul	319
2.4.3. Părătul	322
2.4.4. Coparticiparea procesuală.....	323
2.4.5. Terțele persoane.....	326
2.4.5.1. Noțiune	326
2.4.5.2. Intervenția voluntară	327
2.4.5.2.1. Intervenția principală.....	328
2.4.5.2.2. Intervenția accesorie	333
2.4.5.3. Intervenția forțată	337
2.4.5.3.1. Chemarea în judecată a altor persoane	337
2.4.5.3.2. Chemarea în garanție.....	341
2.4.5.3.3. Arătarea titularului dreptului	346
2.4.5.3.4. Introducerea forțată în cauză, din oficiu, a altor persoane.....	349
2.4.6. Ministerul Public.....	352
2.4.6.1. Calitatea procesuală în care procurorul participă.....	352
2.4.6.2. Pornirea acțiunii civile.....	354
2.4.6.3. Participarea la judecată și prezentarea concluziilor	356
2.4.6.4. Exercitarea căilor legale de atac.....	360
2.4.6.5. Solicitarea punerii în executare a titlurilor executorii	361
2.4.6.6. Efectele participării procurorului față de titularul dreptului	362

CAPITOLUL III

CONDIȚIILE EXERCITĂRII ACTIUNII CIVILE ÎN PROCESUL CIVIL	364
3.1. Aspecte generale.....	364
3.2. Analiza condițiilor de exercitare a acțiunii civile în procesul civil.....	365
3.2.1. Capacitatea procesuală	365
3.2.1.1. Capacitatea procesuală de folosință sau capacitatea de a fi parte.....	365
3.2.1.2. Capacitate procesuală de exercițiu sau capacitatea de a sta în judecată.....	367
3.2.2. Partea trebuie să posede calitatea procesuală necesară.....	369

3.2.3. Afirmarea unei pretenții.....	373
3.2.4. Partea să justifice un interes.....	375
CAPITOLUL IV	
ASIGURAREA ACTIUNII CIVILE ÎN PROCESUL CIVIL	378
4.1. Aspecte generale.....	378
4.2. Sechestrul asigurător.....	381
4.2.1. Noțiune.....	381
4.2.2. Cazurile în care se poate solicita înființarea sechestrului asigurător și condițiile ce se cer a fi îndeplinite pentru înființarea măsurii	383
4.2.3. Soluționarea cererii de sechestrul asigurător	387
4.2.4. Aducerea la îndeplinire a sechestrului asigurător	391
4.2.5. Ridicarea sechestrului asigurător	392
4.2.6. Valorificarea bunurilor sechestrare	393
4.3. Sechestrul asigurător al navelor civile.....	394
4.4. Poprirea asigurătorie	397
4.4.1. Noțiune	397
4.4.2. Procedura înființării popririi.....	398
4.4.3. Subiecții popririi și raporturile juridice stabilite între aceștia	400
4.5. Sechestrul judiciar	400
4.5.1. Noțiune	400
4.5.2. Analiză comparativă între sechestrul asigurător și sechestrul judiciar	402
4.5.3. Condițiile ce trebuie să fie îndeplinite pentru încuviințarea măsurii	403
4.5.4. Soluționarea cererii de sechestrul judiciar	405
4.5.5. Aducerea la îndeplinire a sechestrului judiciar	407
CONCLUZII.....	410
BIBLIOGRAFIE.....	418